

7. kansainvälisen fennougristikongressin osanottajien vetoamus Venäjän federaation korkeimmalle neuvostolle

Debrecen, elo-syyskuu 1990

Me, 7. kansainvälisen fennougristikongressin osanottajat yli kahdestakymmenestä maasta, olemme hyvin huolestuneina seuranneet, miten monien Venäjän federaation alueella elävien suomalais-ugrilaisten kansojen kieli ja kulttuuri yhä selvemmin uhkaavat kadota. Kansallisten piirteiden tuhoutumisprosessi on kiihtynyt etenkin viime vuosikymmenten aikana. Tämä ei koske vain ns. pohjoisen pieniä kansoja vaan myös kansoja, joihin lukeutuu satojatuhansia tai miljoonia ihmisiä ja joilla on oma osavaltio: mordvalaisia, udmurtteja (votjakkeja), karjalaisia, mareja (tšeremissejä), komeja (syrjäänejä) ym. Useimmat suomalais-ugrilaiset kansat ovat oman valtionsa alueella jääneet vähemmistökansallisuudeksi eivätkä valtioelimissään kykene itse päättämään kohtalostaan.

Ottaen huomioon, että jokaisella kansalla on oma ainutkertainen arvonsa ja että jokainen kansa on maailman monikasvoisen ihmisyhteisön erottamaton osa, jolle kuuluu itsemääräämisoikeus ja oikeus suvereeniuteen, tahtoisimme vielä kerran muistuttaa Venäjän federaation korkeimmalle neuvostolle, että suomalais-ugrilaisille kansoille on nyt koittanut kriittinen hetki: on kysymys näiden etnisten yhteisöjen olemassaolosta, kansojen, joilla on tuhansia vuosia vanha omaperäinen kulttuuri. Historia on nyt antanut näille kansoille viimeisen tilaisuuden uudelleensyntymiseen ja kansalliseen yhdistymiseen. Tämän mahdollisuuden toteutuminen riippuu, paitsi kansoista itsestään, myös huomattavassa määrin Venäjän federaation korkeimmasta lainsäädäntäelimestä. Pyydämme nyt, että Venäjän federaation korkein neuvosto ottaisi perusteellisen tarkastelunsa kohteeksi suomalais-ugrilaisten

kansojen kehityksen ongelmat siten, että kukin niistä voisi historiallisessa kotimaassaan saavuttaa todellisen itsemääräämisoikeuden.

Tahdomme uskoa, että Venäjän federaation Korkein neuvosto kuulee äänitämme. Toivomme, että kukin suomalais-ugrilainen kansa voisi, vapaasti kulttuuriaan kehittäen, antaa oman panoksensa ihmiskunnan kulttuurin hyväksi.